

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 10C/325/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513210971
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Hadnagyová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2015:2513210971.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany v konaní pred sudkyňou Mgr. Andreou Hadnagyovou v právnej veci žalobkyne: Pohotovosť, s.r.o., sídlo: Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpená spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., sídlo: Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, sídlo: Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

Súd žalobu v celom rozsahu **z a m i e t a**.

Žalovanej náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa sa návrhom doručeným Okresnému súdu Skalica 17.9.2012 domáhala, aby súd zaviazal žalovanú k náhrade škody v sume 175,- eur a nemajetkovej ujmy v sume 387,24 eur. Svoj návrh odôvodnila tým, že v exekučnom konaní (EX 14435/2011) vznikla škoda nesprávnym úradným postupom súdu spočívajúcim v nevydaní rozhodnutia bez zbytočných prieťahov, nakoľko súd nerozhodol v zákonnej lehote o zmene exekútora. V príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom súdu vznikla žalobcovi škoda v žalovanej výške. Skutočná škoda vo výške 175,- eur bola spôsobená nákladmi spojenými s činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky, na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, na udržiavanie a správu informačného systému, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom. V príčinnej súvislosti s tým žalobca žiadal aj nemajetkovú ujmu vo výške pomernej k času tvrdeného omeškania súdu pri svojom rozhodovaní vypočítaná zo základu 663,88 € na rok, ako spravodlivá satisfakcia za vnútorné zásady do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, za porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom stanovenom čase stav predpokladaný zákonom, stratu v dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky v sume 387,24 eur. Márnym uplynutím času došlo k následným rizikám: a/ riziko zániku povinného, b/ riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, c/ riziko insolvenčie povinného. Pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy poukázal na článok 46 Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Má za to, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Dodala, že každý má právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Žalobkyňa vo svojom návrhu súčasne vzniesla námietku zaujatosti sudcov Okresného súdu Skalica.

K návrhu žalobkyne sa vyjadrila žalovaná, ktorá okrem iného poukázala na nejasný titul nároku na náhradu škody, poukázala na zmätočnosť návrhu, na jeho nedostatky, nejasnosť titulu nároku na

náhradu škody. Uviedla, že nie sú splnené podmienky podľa § 8 OSP, § 15 zákona č. 514/2003 Z.z., t.j. nie je daná právomoc súdu vo veci konať. Medzi podaním žiadosti o predbežné prejednanie nároku u nadriadeného orgánu a podaním žaloby o náhradu škody za nesprávny úradný postup nie je dodržaná zákonná lehota 6 mesiacov. Žiadosť o predbežné prejednanie nároku bez ostatných zákonných náležitostí bola odporkyni doručená dňa 23.4.2012. Žaloba na súd bola podaná dňa 17.9.2012. Žaloba bola podaná predčasne. Žiadosť o predbežné prejednanie nároku mala vady, ktoré žalobca na výzvu žalovanej v stanovenej lehote neodstránil, preto žalovaná nepovažuje nárok za predbežne prejednaný. Z uvedených dôvodov žalovaná nenahradila žalobcovi škodu za nesprávny úradný postup súdu v rámci predbežného prejednania nároku.

Vo veci samej žalovaná navrhla návrh zamietnuť ako nedôvodný, nepreukázaný. Žalobca má dôkazné bremeno za výsledok sporu, za svoje tvrdenia v návrhu, ktoré v celom rozsahu presúva na súd. Základným predpokladom pre zmenu súdneho exekútora je žiadosť oprávneného na zmenu súdneho exekútora spolu s uvedením súdneho exekútora, ktorý má nahradiť pôvodného exekútora. V praxi je zaužívaný model, v zmysle ktorého exekučný súd po dôjdení žiadosti o zmenu súdneho exekútora predloží túto žiadosť pôvodnému súdному exekútorovi na vyjadrenie, na vyčíslenie jeho doterajších trov a na zaslanie príslušného exekútorského spisu za účelom realizácie povinnosti vyplývajúcej exekučnému súdu z ustanovenia § 44 ods. 9) Ex. poriadku. Súd v rozhodnutí o zmene exekútora zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Je možné, že exekučný súd mohol rozhodnúť o návrhu oprávneného aj po uplynutí 30-dňovej lehoty od doručenia návrhu, avšak v prípadoch, ak pôvodný súdny exekútor neposkytol exekučnému súdu plnú súčinnosť. V takýchto prípadoch exekučný súd objektívne nemohol dodržať zákonnú 30-dňovú lehotu na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora tak, aby v tejto lehote mohol rozhodnúť aj o trovách exekúcie pôvodného exekútora a súčasne mu postúpil aj exekučný spis. V prípade, že exekučný súd nekonal o návrhu na zmenu súdneho exekútora, žalobcovi nič nebránilo využiť účinný prostriedok nápravy, ktorým bolo podanie sťažnosti predsedovi príslušného súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Ak navrhovateľ tento prostriedok nápravy nevyužil, zanedbal svoju všeobecnú preventívnu povinnosť podľa § 415 OZ. Žalobca nevyužil účinné právne prostriedky nápravy, nepodal opravné prostriedky. Žalovaná má zato, že všeobecný súd konajúci o nároku na náhradu škody za nesprávny úradný postup nemá právo konštatovať prieťahy v konaní. Prieťahy v konaní môžu byť konštatované v rámci vybavenia sťažnosti na prieťahy v konaní, v rámci disciplinárneho konania, rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti (§ 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.). V opačnom prípade by mohlo dôjsť aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Žalovaná poukázala aj na to, že nie každý prieťah v konaní možno vyhodnotiť ako zbytočný prieťah v konaní. Nedodržanie zákonných lehôt sa nepovažuje vždy a automaticky za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (článok 48 ods. 2 Ústavy SR). Sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Musí ísť o významné prieťahy v konaní, ktoré možno kvalifikovať ako zbytočné prieťahy, neefektívny postup (I.ÚS 16/02, I.ÚS 63/00). Žalovaná zároveň vzniesla námietku premlčania podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/03 Z.z. vo veciach kde došlo k uplynutiu 30-dňovej lehoty od doručenia návrhu na zmenu exekútora pred dňom 23.4.2009. Namietla, že žalobca nepreukázal vznik a výšku škody, nevyožiteľnosť pohľadávky. Pokiaľ uplatňuje nemajetkovú ujmu, nemožno stotožňovať kritéria nemajetkovej ujmy pre fyzické osoby s kritériami nemajetkovej ujmy pre právnické osoby. Škodu navrhovateľ presvedčivo nevyčíslil, nezdôvodnil. Požadovať paušálne sumy za veľmi všeobecne uvedené činnosti je nesprávne a účelové. Podmienkou je preukázať, že konštatovanie porušenia je nedostatočné. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami a skutočnosťami, ktoré preukážu požadovaný nárok, v opačnom prípade by mohlo dochádzať k ľubovoľnému subjektívnemu vyčíslňovaniu škody a preskúmanie návrhu je tým značne znemožnené.

Krajský súd v Trnave uznesením z 13.11.2012 sp. zn. 2C 218/2012 a vec prikázal na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Piešťany, ktorému vec napadla pod sp. zn. 10 369/2012. Okresný súd Piešťany uznesením, č.k. 10C 369/2012-61 z 16.9.2013, návrhy pôvodne vedené na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 2 C 218/2012 vylúčil na samostatné konania.

Podľa § 115a ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP) na prejednanie veci samej nie je potrebné nariaďovať pojednávanie, ak to nie je v rozpore s požiadavkou verejného záujmu a ak možno vo veci rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi a účastníci s rozhodnutím vo

veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo sa výslovne práva na verejné prejednanie veci vzdali.
2) Pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 156 ods. 3 OSP vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Podľa § 200ea ods. 1 OSP, ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Vzhľadom ku skutočnosti, že predmetom konania je návrh na zaplatenie sumy vo výške 562,24 eur, t.j. ide o drobný spor, súd s prihliadnutím na vyššie citované ustanovenia vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi konania, keďže to nie je v rozpore s požiadavkou verejného záujmu. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo zverejnené na úradnej tabuli súdu 08.06.2015.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi oboznámením sa čítaním návrhom z 17.09.2012, Stanoviskom žalobcu k vyjadreniu žalovanej k obsahu žaloby z 04.06.2015, podstatným obsahom spisu Okresného súdu Skalica, sp. zn. 1Er 3475/2008, podstatným obsahom spisu Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 9C 369/2012, ako aj ostatným obsahom spisu. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav.

Z pripojeného exekučného spisu, sp. zn. 1 Er 3475/2008, mal súd preukázané, že návrh na vykonanie exekúcie došiel súdnemu exekútorovi 22.04.2002. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došla súdu dňa 24.04.2002. Návrh na zmenu súdneho exekútora bol podaný 02.09.2010. Dňa 01.12.2010 súd vyzval exekútora na oznámenie, či si uplatňuje náhradu trov exekúcie z dôvodu, že súd bude rozhodovať o návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Dňa 14.12.2010 sa exekútor k výzve vyjadril a vyúčtoval si trovy exekúcie. Uznesením, č.k. 1 Er 3475/2008-15 z 14.04.2011, súd vyhovel návrhu oprávneného na zmenu exekútora Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 28.04.2011.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, alebo nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je osobitnou zodpovednosťou a zodpovednosťou objektívnou (§ 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.). Všetky zákonné podmienky vzniku tejto zodpovednosti musia byť splnené kumulatívne. Pri nesplnení čo i len jednej podmienky zodpovednosť za škodu nevznikne. Pri splnení všetkých podmienok naraz sa zodpovednosti za škodu nemožno zbaviť. Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím sú:

1) Porušenie právnej povinnosti orgánom verejnej moci, ktoré spočíva v nezákonnom rozhodnutí alebo nesprávnom úradnom postupe, pričom za nesprávny úradný postup sa považuje aj nečinnosť (prieťahy, § 3 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 514/2003 Z.z., § 5 ods. 1, § 6, § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z.).

2) Vznik a existencia škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nesprávnym úradným postupom (§ 3 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, 4, § 18 zákona č. 514/2003 Z.z., ako aj všeobecné ustanovenia občianskeho zákonníka).

3) Príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou, ktorá porušením povinností vznikla.

ad 1) Porušenie právnej povinnosti súdom, ktoré spočíva v nezákonnom rozhodnutí, nesprávnom úradnom postupe.

V tomto prípade žalobkyňa tvrdila, že súd porušil svoje zákonné povinnosti tým, že došlo k nesprávnomu úradnému postupu súdu, ktorý nerozhodol o zmene súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote.

Podľa § 3 ods. 1 pís. d/ z. č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 uvedeného zákona zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 9 ods. 1, 2 zák.č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. 2) Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa článku 48 ods. 2 prvá veta Ústavy SR každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa článku 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 44 ods. 7) Exekučného poriadku účinného do 31.08.2005, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 44 ods. 7) Exekučného poriadku účinného od 01.09.2005 oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 238 ods. 1, 2 z. č. 233/1995 o súdnych exekútoroch Prechodné a záverečné ustanovenia účinné od 1. septembra 2005 konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak. 2) Ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005.

Z ustáleného skutkového stavu mal súd za preukázané, že návrh na vykonanie exekúcie došiel súdnemu exekútorovi dňa 22.4.2002. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došla súdu dňa 24.4.2002. Návrh na zmenu súdneho exekútora bol podaný na súde 02.09.2010. Dňa 01.12.2010 súd vyzval exekútora na oznámenie, či si uplatňuje náhradu trov exekúcie z dôvodu, že súd bude rozhodovať o návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Dňa 14.12.2010 sa exekútor k výzve vyjadril a vyúčtoval si trovy exekúcie. Uznesením, č.k. 1 Er 3475/2008-15 z 14.04.2011, súd vyhovel návrhu oprávneného na zmenu exekútora Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 28.04.2011.

Z obsahu citovaného spisu vyplynulo, že súd vydal rozhodnutie o zmene exekútora až 14.04.2011, pričom však v zmysle vtedy platných právnych predpisov ani nebola stanovená lehota 30 dní odo dňa doručenia návrhu na jeho zmenu. Oprávnený podal návrh na zmenu exekútora 02.09.2010, o ktorej súd rozhodol uznesením z 14.04.2011. Podľa právnej úpravy platnej v čase tvrdeného nesprávneho úradného postupu súdu a vzniku škody sa za nesprávny úradný postup považuje porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť

orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody má len ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda. Vo všeobecnosti v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. musia byť pre naplnenie zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci splnené všeobecné podmienky - nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

Žalobkyňa nepreukázala splnenie všetkých zákonných predpokladov zodpovednostného vzťahu. V predmetnej veci žalobkyňa vidí nesprávny úradný postup Okresného súdu Skalica v tom, že rozhodol o žiadosti o zmene exekútora oneskorene. V konaní mal súd preukázané, že súd o zmene exekútora rozhodol uznesením z 14.04.2011, pričom exekúcia naďalej prebieha. Rovnako mal súd preukázané, že žalobkyňa nepodala v predmetnom exekučnom konaní sťažnosť na prietahy v konaní. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, je pritom kompetentný preskúmať len ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúmava vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä z pohľadu troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie sa účastníka a postup súdu. Súдне, a tým aj exekučné konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale len ÚS SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prietahy. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prietahov. Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prietahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, NS SR). V prípade, ak by sa zbytočných prietahov dopustil napr. NS SR, poškodený subjekt by sa mal obrátiť na okresný súd, aby konštatoval, že jeho nadriadený orgán sa dopustil zbytočných prietahov. Postup súdu vyššieho stupňa by bol v takomto prípade preskúmaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prietahov v súdnom konaní je oprávnený Ústavný súd SR.

Uvedené uvádza aj dôvodová správa k novele zákona č. 514/2003 Z.z., vykonaná zákonom č. 412/2012 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2013. I keď súd v predmetnom konaní vzhľadom na tvrdený okamih spôsobenia škody, postupuje podľa znenia zákona účinného do 31.12.2012 zastáva názor, že v zmysle § 9 ods. 1 citovaného zákona, je dôležité pri skúmaní existencie nesprávneho úradného postupu a porušenia povinnosti urobiť určitý úkon v ustanovenej lehote, pri skúmaní nečinnosti orgánu verejnej moci a skúmaní zbytočných prietahov v konaní alebo iného zásahu vychádzať z hore uvedených záverov, pretože i samotná súdna prax v tejto oblasti vyvolala potrebu uviesť výslovne do právnej úpravy možnosť vychádzať v takýchto konaniach o náhradu škody len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy v konaní, prípadnej žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, právoplatného rozhodnutia ES pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia ÚS SR o ústavnej sťažnosti, ktorým ÚS SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (viď. znenie § 9 cit. zákona s účinnosťou od 1.1.2013). Súd si samozrejme uvedomuje, že predmetom konania nie je posudzovanie porušovania ústavných práv navrhovateľa, ale posúdenie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súdu, avšak z rovnakých dôvodov z akých dochádza ku konštatovaniu porušenia ústavného práva. Uvedené je dôležité nielen z pohľadu kompetencie príslušného orgánu posudzovať prietahy v konaní, resp. porušenia ústavného práva, ale i z pohľadu splnenia si všeobecnej preventívnej povinnosti podľa § 415 OZ, keďže si žalobkyňa nepočínala tak, aby nedošlo k škode na majetku (napr.. Vo veci Nálezu ÚS SR III. ÚS 69/2011 z 3.5.2011 ústavný súd konštatoval, že účastník konania, ktorý počas tvrdenej nečinnosti súdu neprejaví navonok svoju nespokojnosť s jeho postupom, postupuje v rozpore so zásadou vigilanti bus iura (každý nech si stráži svoje práva), čo možno pripísať i na ťarchu účastníka. I keď predmetom konania o nároku žalobkyne je skúmanie nesprávneho úradného postupu súdu a s tým vzniknutej majetkovej škody alebo nemajetkovej ujmy, súd považuje za potrebné poukázať i na rozhodnutie ÚS SR, pretože v konaniach pred ústavným súdom, kde sa posudzuje porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov sa v podstate skúmajú a vyhodnocujú tie isté okolnosti,

ako je zákonná lehota na rozhodnutie, ostatné okolnosti prípadu, úkony súdu, úkony účastníka konania, zložitost' veci a pod. Preto súd poukazuje napr. na rozhodnutie ÚS SR vo veci I.ÚS 16/02, kde sa okrem iného konštatuje, že pri posúdení či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. I keď v danej veci išlo o nedodržanie lehoty na rozhodnutie vo veci samej. Ústavný súd prihliadol na jednotlivé úkony súdu, osobitosť konania, na vyhodnotenie rozsudku, ktorý obsahoval podrobnú skutkovú, právnú analýzu súdnej veci vrátane odvolania sa na príslušnú judikatúru NS SR, ÚS SR a pod. V tejto súvislosti súd udáva, že i keď súd v exekučnom konaní urobí úkon v neprímerane dlhej lehote, nemožno bez zohľadnenia ďalších okolností veci konštatovať, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu. I keby takýto nesprávny úradný postup súdu bol daný, žalobkyňa vôbec nepreukázala vznik škody alebo nemajetkovej ujmy priamo vyvolanej nesprávnym úradným postupom.

Rovnako súd nemal preukázané, že v prípade rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora v primeranej lehote (v danom čase nebola stanovená lehota na rozhodnutie do 30 dní) by došlo k účinnému vymoženiu pohľadávky oprávneného, a tým naplneniu účelu exekučného konania. Zmena osoby súdneho exekútora je len čiastkový procesný úkon, ktorý na vymožitelnosť pohľadávky nemá podstatný vplyv. Nesprávny úradný postup by musel byť takou podstatnou príčinou, ktorá by spôsobila škodu, čo v danom prípade nie je možné konštatovať. V súvislosti s nevydaním rozhodnutia o zmene exekútora v zákonnej lehote preto nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody. Tvrdenia žalobkyne, že jej vznikla majetková škoda v sume 175,- eur a nemajetková ujma 387,24 eur nie sú ničím podložené.

ad 2) Vznik a existencia škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súdu.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a), d) zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci: d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 17 ods. 1 uvedeného zákona uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 uvedeného zákona v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné ju uspokojiť inak.

Podľa § 17 ods. 3 uvedeného zákona výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje najmä s prihliadnutím na: a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 17 ods. 4 uvedeného zákona výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

Podľa § 25 ods. 1 uvedeného zákona ak § 26 neustanovuje inak, právne vzťahy vrátane predbežného prerokovania nároku podľa tohto zákona sa spravujú Občianskym zákonníkom.

Z uvedeného je zjavné, že aj na prípad osobitnej zodpovednosti za škodu, ktorou je aj nárok na náhradu škody za nesprávny úradný postup a nezákonné rozhodnutie, sa podporne aplikujú všeobecné ustanovenia občianskeho zákonníka. Z týchto dôvodov súd podporne aplikoval ustanovenia

občianskeho zákonníka, najmä spoločné ustanovenia o náhrade škody uvedené v 3. odd. Občianskeho zákonníka. Z úradnej moci je potrebné zaoberať sa aj spoluúčasťou poškodeného žalobcu na vzniku škody podľa § 441 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 441 Občianskeho zákonníka ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

Skutočnosť, že aplikácia ustanovenia § 441 Občianskeho zákonníka prichádza do úvahy nielen v prípade zodpovednosti škodcu za zavinené konanie (§ 420 Občianskeho zákonníka), ale v prípade zodpovednosti za škodu na základe princípov objektívnej zodpovednosti vyplýva z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR (R 80/1970 a R 28/1973).

Súd má zato, že škoda je skutočná majetková ujma. V tomto štádiu konania žalobkyňa nepreukázala vznik škody (majetkovej ujmy). Nepreukázala, v akom rozsahu sa nedomohla exekvovanej sumy, ani to, že sa nemôže domôcť exekvovanej škody pri aplikácii iných právnych prostriedkov, iného exekučného titulu v rámci súdneho konania. Tým nepreukázala, že škoda už vznikla. Nepreukázala ani výšku škody v príčinnej súvislosti s porušením povinností žalovanej. Vyúčtované režijné náklady žalobkyne nemôžu byť považované za faktickú škodu, pretože sú vynakladané na celkovú podnikateľskú činnosť žalobkyne. Žalobkyňa je podnikateľský subjekt, náklady vynakladané v príčinnej súvislosti s realizáciou predmetu obchodnej činnosti nemožno považovať za škodu. Nie každý obchodný prípad podnikateľa musí byť ekonomicky výhodný. Podnikateľ znáša aj podnikateľské riziko - možnosť ekonomického neúspechu obchodných prípadov. Nepreukázala ani vznik podmienok podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. na náhradu nemajetkovej ujmy. Návrh je aj v tomto smere všeobecný, nepreskúmateľný. Nekonzkretizovala, prečo samotné konštatovanie práva nie je dostatočným zadosťučinením. Žalobkyňa v návrhu vychádzala len z predpokladov, nepredložila žiadne dôkazy, ani konkrétne tvrdenia, nezdôvodnila, aká nemajetková (morálna) ujma mu vznikla, vzhľadom na subjekt žalobkyne, ktorá je právnickou osobou, závažnosť ujmy, závažnosť následkov. Všetky kritéria je potrebné vyhodnotiť z hľadiska žalobkyne a jej právneho postavenia ako právnickej osoby a nie z hľadiska postavenia jednotlivých spoločníkov ako konateľov spoločnosti. Z úradnej činnosti súdu je známe množstvo úverov, ktoré žalobkyňa ako nebankový subjekt poskytuje, výška zmluvných úrokov, pokút. Príjmy žalobkyne z týchto úverov v porovnaní s občasným neúspechom v rámci bežného podnikateľského rizika nemôžu mať veľký ekonomický dopad na žalobkyňu a jeho ďalšiu existenciu. Je povinnosťou žalobkyne preverovať solventnosť subjektov (návratnosť), tak, ako to robia iné bankové peňažné ústavy. Skutočnosť, že žalobkyňa poskytuje úvery bez zabezpečenia, bez preverenia, nemožno vykladať na ťarchu žalovanej. Tým dospel súd k záveru, že žalobkyňa nepreukázala podmienky pre náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 17 ods. 2, 3 písm. b) zákona č. 514/2003 Z.z.. Podmienky podľa § 17 ods. 3 uvedeného zákona, písm. a), c), d), sa podľa názoru súdu nedajú vzťahovať na právnickú osobu, ale len na fyzickú osobu. Rozpor s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka videl súd na strane žalobkyne a nie na strane žalovanej, resp. konajúceho súdu. Žalobkyňa opakovane v rozpore so zákonom poskytovala úvery neplatičom. Opakovane poskytovala úvery v rozpore s platnými právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľov. Takému konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu. Nemožno konštatovať, že na strane žalobkyne došlo k morálnej ujme, nemožno konštatovať, že postupom súdu bolo poškodené jej obchodné meno vo vzťahu k existujúcim alebo potencionálnym spotrebiteľom, s ktorými uzavrel alebo uzatvára spotrebiteľské zmluvy. Svoje obchodné meno si žalobkyňa poškodila sama, nie exekučný súd konajúci v tejto veci, ktorý rozhodol v súlade s platnými právnymi predpismi chrániacimi spotrebiteľa. V nadväznosti na § 441 Občianskeho zákonníka a § 25 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. z dôvodov už uvedených, škodu, pokiaľ vznikla, si spôsobila výlučne žalobkyňa svojím zavinením. Tým mal súd preukázané, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno na preukázanie druhej podmienky pre zodpovednosť za škodu za nesprávny úradný postup a to vznik a existenciu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súdu, podmienky pre náhradu nemajetkovej ujmy. Tvrdenú škodu si spôsobil svojím zavinením žalobca, pokiaľ vznikla.

ad 3) Príčinná súvislosť medzi porušením právnych povinností (nesprávnym úradným postupom) a škodou, ktorá porušením povinnosti vznikla.

Žalobkyňa v konaní nepreukázala porušenie povinností (nesprávny úradný postup) nepreukázala však skutočnú škodu a nepreukázala ani príčinnú súvislosť medzi tvrdým porušením povinností a tvrdenou škodou. Súd nemal v toto konaní zo strany žalobkyne preukázané, že ňou tvrdená škoda má bezprostrednú a priamu príčinnú súvislosť s tvrdenými prietahmi. Žalobkyňa nepreukázala, že bez tvrdených prietahov exekučného súdu, by nebolo došlo k vzniku tvrdenej škody. Bola povinná preukázať, že pred rozhodnutím exekučného súdu, pred tvrdenými prietahmi, bola majetková situácia povinného taká, že by umožnila uspokojenie pohľadávky navrhovateľa v celom rozsahu. Bola povinná preukázať, že len v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdu došlo k takému zmenšeniu majetkovej situácie povinného, ktorá znemožnila žalobkyni uspokojiť pohľadávku v celom rozsahu a spôsobila mu škodu. Tým zároveň súd ustálil, že žalobkyňa nepreukázala splnenie druhej podmienky, ktorú zákon vyžaduje, aby súd mohol konštatovať zodpovednosť žalovanej za vzniknutú škodu. Preto návrh na náhradu škody za nesprávny úradný postup voči žalovanej v celom rozsahu zamietol.

Príčinnú súvislosť súd pritom zistil medzi postupom žalobkyne a vzniknutou tvrdenou škodou, ktorý má bezprostrednú a priamu príčinnú súvislosť s tvrdenou škodou. Bez takého konania by nebolo došlo k vzniku tvrdenej škody. Konanie žalobkyne v príčinnej súvislosti s tvrdenou škodou súd videl v tom, že uzatvárala úverové zmluvy s nemajetnými spotrebiteľmi, nepreverovala majetkovú situáciu spotrebiteľov, nepreverovala, či je spotrebiteľ zamestnaný alebo bez príjmu, nepreverovala zadlženosť u iných subjektov, nepreverovala zaťaženosť nehnuteľností spotrebiteľa. Žalobkyňa súdu nepreukázala, že by sa ohľadom prípadného prietahu v konaní viedlo disciplinárne konanie, riešila sa sťažnosť na prietahy v konaní, rozhodoval Ústavný súd SR či Európsky súd pre ľudské práva. Pre rozhodnutie vo veci je rozhodujúce posúdenie otázky, či žalobkyni vznikla škoda a v prípade, ak áno, či táto škoda vznikla v dôsledku toho, že došlo k nedodržaniu lehoty na rozhodnutie vo veci, či takúto škodu je možné považovať za škodu podľa zák.č. 514/2003 Z.z. ako dôsledok nesprávneho úradného postupu. Predpokladom zodpovednosti štátu za škodu je vznik škody, existencia nesprávneho úradného a príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno, ktorým sa rozumie jej zodpovednosť za výsledok konania ani pri preukázaní vzniku škody. Žalobkyňa si uplatnila i nemajetkovú ujmu, pri ktorej však nepreukázala, že v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdu došlo k ohrozeniu legitímnych očakávaní, že by došlo k zániku povinného, zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolventnosti povinného. Ide iba o hypotetické uvažovanie žalobkyne, bez preukázania konkrétneho zásahu do sféry žalobcu. Z dôvodu nepreukázania základných zákonných podmienok pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súd žalobu zamietol.

Pokiaľ ide o vznesenú námietku premlčania zo strany žalovanej súd uvádza nasledovné. Premlčanie sa podľa ustálenej súdnej praxe skúma len u existujúceho nároku. Preto, keď súd dospel k záveru, že nárok žalobcu nevznikol, vznesenou námietkou premlčania sa taktiež už nezaoberal.

Súd ďalej uvádza, že v prípade, ak sa v odôvodnení nezaoberal konkrétnou námietkou účastníkov konania, urobil tak preto, že daný argument a taktiež odpoveď naň nepovažoval pre rozhodnutie za rozhodujúce (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

V závere dáva súd žalobkyni do pozornosti, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva slobôd nepatrí dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Len pre úplnosť súd uvádza, že žalobkyňa vo svojom žalobnom petite žiadala najprv o veci rozhodnúť tzv. medzitýmym rozsudkom (§ 152 ods. 2 O.s.p.). K tomu súd uvádza, že ak súd uzná, že je tu dôvod pre postup podľa § 152 ods. 2 O.s.p., môže vydať medzitýmny rozsudok aj bez návrhu účastníka konania. Ak súd takémuto návrhu účastníka konania na vydanie medzitýmneho rozsudku nevyhoví, nevydáva

o tom zvláštne rozhodnutie a s týmto návrhom sa ani nemusí vyporiadať v odôvodnení rozhodnutia o veci samej.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a konštatoval, že žalovanej vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobkyni, ktorá v konaní úspech nemala. Súd však úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, pretože jej žiadne v tomto konaní nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trnave prostredníctvom Okresného súdu Piešťany, v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.